

Vojtěch Preissig se narodil v obci Světec 31. července 1873 a o 11 let později se rodina přestěhovala do Prahy, kde Vojtěch po absolvování reálky vystudoval Uměleckoprůmyslovou školu. V r. 1898 odjel přes Vídeň a Mnichov do Paříže, kde spolupracoval s Alfonsem Muchou a studoval grafické techniky. V roce 1903 se vrátil zpět do Prahy a začal pracovat v České slévárně písma. Od roku 1905 měl vlastní grafický ateliér, právě grafické práce ve stylu secese z těchto let jsou z jeho tvorby nejznámější. Vynikající byly jeho ilustrace, grafické úpravy knih a plakáty. Postupem času se začal stále více věnovat grafickému designu. Vojtěch Preissig založil časopis Česká grafika, dále byl ve Spolku výtvarných umělců Mánes a Sdružení českých umělců grafiků Hollar.

Vlivem finančních problémů (byl mu soudní exekucí zabaven ateliér) odjel v roce 1910 do USA, kde působil jako pedagog na výtvarné škole, později na Kolumbijské univerzitě, a také jako reklamní grafik.

Během 1. světové války byl v protirakouském odboji a tvořil náborové plakáty do československých legií. Jeho plakáty byly jedinečné – ploše plakátu vždy dominuje obrazové pole a jedinečné písmo, které Preissig vytvořil speciálně pro tento účel. Písmo bylo vytvořeno pouze ve verzálkách a řezáno v linoleu, což umocňuje jeho výraz. Náborové plakáty zaujaly celé Státy a staly se žádaným sběratelským artiklem. Ve službách čs. legií vytvořil Preissig mnohohrstevnaté dílo, ať již to byly plakáty, náborové pohlednice, letáky, dopisní papíry a obálky pro legionáře, ilustrace propagačních brožur, letáky a další.

Do Prahy se vrátil až roku 1931, ačkoli úmysl vrátit se dříve tu zjevně byl, avšak pracovní příležitosti v Československu nebyly zřejmě pro Preissiga natolik atraktivní, jak předpokládal, když mu představitelé nového státu děkovali za jeho služby v prvním odboji a slibovali po návratu do vlasti dobré zajištění. Nakonec se vrátil, aniž měl zaměstnání, a téměř bez prostředků. Žil z podpory ministerstva školství a prodeje své tvorby, víceméně izolován v ateliéru své spořilovské vily.

Po okupaci českých zemí nacisty se opět přihlásil do práce v odboji. Se svou dcerou Irenou Bernáškovou a dalšími založil a vydával ilegální časopis V boj, vytvářel plakáty k výročí vzniku republiky, podílel se na letáčích s protinacistickou tematikou. V září 1940 byl s ostatními členy

rodiny zatčen gestapem, později odveden do koncentračního tábora Dachau, kde po třech letech zahynul – podlehl nemoci a celkovému vyčerpání organismu. Dcera Irena byla popravena 26. srpna 1942 v Berlíně.

Jindra Svitáková (Zdroj: ed. Lucie Vlčková: Vojtěch Preissig – Pro republiku!, Pražská edice a Uměleckoprůmyslové muzeum, 2008, foto archiv Anlet)

{phocagallery view=category|categoryid=8|limitstart=0|limitcount=0}